

Булкот Г. В.

кандидат економічних наук, доцент кафедри аудиту
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
Київ, Україна

Булкот М. М.

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в рамках освітньо-
професійної програми «Облік і аудит» кафедри бухгалтерського обліку та
консалтингу
заочна форма навчання
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
м. Київ, Україна

ОРГАНІЗАЦІЯ СИНТЕТИЧНОГО ТА АНАЛІТИЧНОГО ОБЛІКУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ТА ЙОГО ВІДОБРАЖЕННЯ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ В УМОВАХ ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Власний капітал виступає ключовим елементом фінансової стійкості підприємства та важливим показником для внутрішніх і зовнішніх користувачів фінансової звітності. При цьому, синтетичний облік власного капіталу здійснюється на рахунках класу 4 Плану рахунків бухгалтерського обліку [2] та забезпечує узагальнену інформацію про його склад і зміни. В свою чергу, аналітичний облік власного капіталу ведеться за видами капіталу (статутний, додатковий, резервний, нерозподілений прибуток тощо), засновниками, джерелами формування та напрямками використання.

Використання цифрових технологій (ERP-систем, хмарних сервісів, бухгалтерських програм) забезпечує автоматизацію синтетичного й аналітичного обліку, зменшує ризик помилок і підвищує оперативність обробки даних [3].

Інтеграція бухгалтерських інформаційних систем з управлінськими та

XIV Міжнародна науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
5 грудня 2025 року, м. Тернопіль

фінансовими модулями сприяє підвищенню прозорості обліку власного капіталу. В табл. 1 представлено порівняння М.Е.Дос та SAP.

Таблиця 1

**Порівняння М.Е.Дос та SAP як прикладів програмного забезпечення
для обліку власного капіталу з точки зору синтетичного й аналітичного
обліку, автоматизації та цифровізації**

Критерій	М.Е.Дос	SAP (ERP-система)
Тип системи	Спеціалізована бухгалтерсько-звітна програма	Повнофункціональна ERP-система корпоративного рівня
Основне призначення	Ведення бухобліку, податків та звітності	Повний корпоративний облік, планування ресурсів, аналітика
Синтетичний облік	Так, базовий за планом рахунків	Так, потужний, з гнучкими обліковими політиками
Аналітичний облік	Обмежений: за довільними показниками в межах функціоналу	Дуже детальний: за підрозділами, проектами, статтями, центрами відповідальності
Облік власного капіталу	Представлений у балансі та звітності	Глибоко інтегрований по модулях (GL, FI, CO)
Автоматичне формування фінзвітності	Так (звітність, декларації)	Так (будь-які звіти, самостійно модифіковані)
Інтеграція з іншими системами	Часткова (звітність, банкінг)	Повна (CRM, HR, SCM, BI, аналітика)
Цифрові технології	Основні (електронна звітність, обмін даними)	Сучасні (хмарні рішення, AI-аналітика, великі дані)
Складність впровадження	Низька	Висока (проектна реалізація)
Цільова аудиторія	Малі та середні підприємства	Середні та великі підприємства
Вартість	Помірна	Висока (ліцензії + впровадження)
Приклади модулів впливу на облік капіталу	Фінансовий облік	FI (Financial Accounting), CO (Controlling), BI (Business Intelligence)
Переваги	Простота, податкова звітність, доступність	Гнучкість, масштабованість, розвиток аналітики
Недоліки	Обмежена аналітика	Складність, дорожнеча

Джерело: сформовано автором

Як видно з табл. 1 М.Е.Дос – ефективний інструмент для автоматизації

національного бухгалтерського обліку та звітності, зручний для малих і середніх підприємств з обмеженими аналітичними вимогами. SAP – корпоративна платформа, що дозволяє глибоко автоматизувати облік власного капіталу, поєднавши синтетичні та аналітичні дані в єдиній системі з розширеною аналітикою [4].

Цифрові технології дозволяють формувати аналітичні розрізи обліку власного капіталу в режимі реального часу, що підвищує якість управлінських рішень.

Дані синтетичного та аналітичного обліку власного капіталу автоматично узагальнюються у фінансовій звітності, зокрема у Балансі (Звіті про фінансовий стан) та Звіті про власний капітал.

Автоматизоване формування фінансової звітності забезпечує відповідність національним стандартам бухгалтерського обліку та МСФЗ [1].

Отже, узагальнюючи все вищевикладене, можна зробити висновок, що використання цифрових інструментів підвищує рівень контролю за змінами власного капіталу, забезпечує збереження даних та можливість їх аудиторської перевірки, тому цифровізація обліку власного капіталу сприяє підвищенню достовірності фінансової інформації та адаптації підприємств до сучасних вимог цифрової економіки.

Список використаних джерел:

1. Yarmoliuk O., Abramov A., Mulyk T., Smirnova N., Ponomarova N. Digital technologies in accounting and reporting: benefits, limitations, and possible risks. *Amazonia Investiga*. 2024. Vol. 13, No. 68. URL: <https://amazoniainvestiga.info/index.php/amazonia/article/view/2688> (дата звернення: 14.11.2025).
2. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291 (зі змінами і допов.). Київ: Міністерство

XIV Міжнародна науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
5 грудня 2025 року, м. Тернопіль

фінансів України, 2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text>
(дата звернення: 14.11.2025).

3. Полятикіна Л. І. Аналітичні основи реалізації концепції збереження власного капіталу при оподаткуванні підприємств. *Економіка і суспільство*. 2024. № 54. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3604> (дата звернення: 14.11.2025).

4. Чудовець В. В. Облік і звітність власного капіталу: практична складова. *Економіка і суспільство*. 2024. № 58. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5487> (дата звернення: 14.11.2025).